

ПРИВІТАННЯ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

Аваков А. Б. - Міністр внутрішніх справ
України

Шановні колеги та гості!

Щиро вітаємо вас із початком роботи Міжнародної науково-практичної конференції з надзвичайно актуальних проблем реалізації державної антикорупційної політики. Показово, що учасниками заходу є законотворці, науковці та практики, викладачі й тренери.

Саме цю дату, 9 грудня, за рішенням [Генеральної Асамблеї ООН](#), визнано Міжнародним днем боротьби з корупцією.

Вважаємо, що такий захід - ще одна нагода для провідних вітчизняних і зарубіжних експертів, урядовців, фахівців різних галузей суспільного життя, зокрема освітан, обмінятися думками та досвідом, спільно обговорити стан перебігу реформ в Україні.

Поряд із численними законодавчими та організаційними змінами нагальною для реформованого МВС України залишається потреба в забезпеченні прозорості його діяльності, мінімізації корупційних ризиків, запровадженні більш ефективних антикорупційних і люстраційних процедур. Водночас важливо не вдаватися до суб'єктивізму, адже, на жаль, нині трапляються такі випадки.

Цілком зрозуміло, що визначення пріоритетів державної антикорупційної політики, імплементація базових антикорупційних актів слугують основою для успішної розбудови країни і становлення правової держави. Зазначене неможливе без належного експертного супроводження, урахування міжнародних рекомендацій з одночасною трансформацією свідомості посадовців різного рівня та громадян.

Як відомо, Кабінет Міністрів України передбачив для Міністра внутрішніх справ функції щодо спрямування і координації діяльності низки інших центральних органів виконавчої влади. Відтак, МВС України доповнює коло виконавців Антикорупційної програми, затвердженої на початку року, якій надано статус державної. Отже, маємо виділити ключові аспекти означеного питання.

По-перше, у державі здійснено низку реформаторських заходів правничого та організаційного характеру, орієнтованих на зниження рівня корупції. Утворено Національну поліцію України, яка комплектується на суттєво оновлених засадах і принципах. Завершуємо атестацію колишніх працівників міліції, що є важливою компонентою у збереженні кваліфікованого персоналу правоохоронців.

По-друге, політика МВС України щодо запобігання та протидії корупції стосується не лише безпосередньо апарату Міністерства, його територіальних органів, закладів та установ, а й головних управлінь Національної поліції України та Національної гвардії України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Державної

служби України з надзвичайних ситуацій та Державної міграційної служби.

По-третє, в оновленій структурі МВС України, поряд із Колегією, питаннями запобігання та виявлення корупції опікуються керівники всіх рівнів, профільне Управління запобігання корупції та проведення люстрації.

По-четверте, ми підготували і в установленому порядку внесли на розгляд пакет законопроектів та урядових рішень щодо поліпшення якості сервісних послуг, які Міністерство надає громадянам.

Водночас визнаємо відверто: робота щодо запобігання корупції в системі МВС України потребує активізації, зокрема шляхом об'єднання зусиль з іншими центральними органами виконавчої влади та нещодавно створеними державними інституціями антикорупційного спрямування.

Високо оцінюючи членство України в багатьох міжнародних організаціях, у тому числі неурядових, можна відзначити досить активну участь у них наших представників. Ми відчуваємо не тільки правову і моральну, фахову підтримку, а й отримуємо суттєву фінансову допомогу, яка дуже потрібна. Наприклад, у напрямі посилення співпраці щодо боротьби з корупцією нещодавно підписано низку двосторонніх документів між Україною та ЄС. Укладено угоду про фінансування програми «Антикорупційна ініціатива Європейського Союзу в Україні», яка частково враховує результати виконання Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України та окремих цільових контрактів.

Переконані, що на цьому шляху певною мірою нам допоможуть ваші професіоналізм, знання, досвід, високі людські якості, а також потужний науковий і освітній потенціал. Безперечно, вітчизняна антикорупційна система потребує модернізації. Слід суттєво зменшити вплив корупційних ризиків на державний апарат, сміливіше формувати в суспільстві нетерпимість до будь-яких форм незаконного збагачення. Ць дасть позитивний результат і сприятиме підвищенню рівня довіри населення до влади.

Бажаємо учасникам конференції плідної роботи, конструктивних дискусій та нових творчих здобутків в ім'я нашої країни!

Петришин О. В. - президент Національної академії правових наук України, академік НАПрН України, доктор юридичних наук, професор

Шановні учасники та гості конференції!

Президія Національної академії правових наук України підтримала ініціативу Міністерства внутрішніх справ України проведення Міжнародної науково-практичної конференції «Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі» і стала її співорганізатором. Примітно, що проведення наукового заходу збігається з відзначенням Міжнародного дня боротьби з корупцією.

Без перебільшення можна констатувати, що корупція в Україні набула загрозливого характеру та впливає на всі сфери політичного й суспільного життя. За оцінками фахівців, значних масштабів корупція набула в органах державної влади і місцевого самоврядування, а також у сферах судочинства та правоохоронної діяльності. Зазначеним процесам сприяє неефективність проведення економічних реформ, прорахунки в банківській системі та непрозорі адміністрування державних фінансів. Необхідно також зважати на наявність в Україні тіншової економіки і незаконно набутих фінансових ресурсів, які є основним джерелом фінансування корупції. Причому в суспільстві сформувався терпиме ставлення до цього явища за умов значного розриву між доходами найбільш заможних та бідних прошарків населення. Крім того, на побутовому рівні значна частина населення сприймає корупцію як елемент повсякденного життя людини.

Зазначені фактори засвідчують, що поширення корупції та її активізація становлять суттєву загрозу національній безпеці України.

Більшість населення України не готова до нових економічних реалій. Громадяни нині необізнані стосовно процедури укладання договорів щодо нерухомості та інших видів майна, гарантій, наявних у сфері цивільно-правових відносин. Усе це зумовлює корупційні обробки у сфері нерухомості.

Учені Національної академії правових наук України докладають значних зусиль до розроблення проектів законів та інших нормативно-правових актів щодо запобігання та боротьби з корупцією, які вже стали складовою національної державної антикорупційної політики.

Чинником, що значною мірою гальмує розпочате в Україні реформування сектору безпеки й оборони, економіки, фінансів, судочинства, є небажання бюрократичного апарату реформувати себе зсередини, а також відсутність чітких і зрозумілих критеріїв, які дають змогу оцінювати їх результати. Протидія корупційним проявам повинна стати не тільки важливим елементом антикорупційної політики, а й предметом дослідження суспільних наук, передусім правових. Не можна

допустити, щоб корупцію сприймали в суспільстві як атрибут реальної дійсності, майже як соціальну норму.

Переконані, що наукова дискусія, доповнена пропозиціями практичних працівників та результатами наукових досліджень, буде сприяти вдосконаленню засад антикорупційної політики. Подальше вивчення і встановлення об'єктивних, науково аргументованих критеріїв запобігання корупції за умови побудови ефективних стратегій правозастосування дасть змогу мінімізувати прояви корупції в Україні.

Запланована для обговорення тематика має загальнодержавне значення, що підтверджується участю в заході широкого кола гостей - представників усіх гілок влади - законодавчої, виконавчої та судової, правоохоронних органів, наукових і освітніх установ, громадських організацій та зарубіжних експертів.

Вважаємо, що проведення конференції під егідою Міністерства внутрішніх справ України, Національної академії внутрішніх справ, Консультативної місії ЄС в Україні, Національної академії правових наук України та Громадської спілки «Центр запобігання та протидії корупції» дасть змогу напрацювати спільне бачення шляхів розв'язання зазначених і багатьох інших нагальних проблем законотворчості та правозастосування.

Бажаємо всім учасникам конференції цікавих дискусій, змістовної та конструктивної роботи.

Чернєй В. В. - ректор Національної академії внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор

Шановні пані та панове!

Від імені Вченої ради та ректорату Національної академії внутрішніх справ вітаємо високоповажних гостей із відкриттям Міжнародної науково-практичної конференції «Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі». До речі, саме цю дату визнано Міжнародним днем боротьби з корупцією.

Авторитетне представництво учасників заходу та широка географія співробітництва стали можливими завдяки сприянню і підтримці Міністерства внутрішніх справ України, а також наших незмінних партнерів - Національної академії правових наук України, Консультативної місії Європейського Союзу в Україні й Громадської спілки «Центр запобігання та протидії корупції».

На сучасному етапі реформ, які значною мірою стосуються й державотворення, логічно поєднуються масштабні антикорупційні та люстраційні процедури, що супроводжуються системним оновленням сектору цивільної безпеки. Зазначене цілком відповідає актуальності тематики нашої конференції.

З огляду на запровадження Комплексу спеціальних заходів щодо протидії корупції (2016), згідно з Планом дій Європейського Союзу з реалізації антикорупційної ініціативи в Україні, останніми роками вдалося прийняти низку важливих законів, спрямованих на посилення відповідальності за правопорушення цієї категорії. Приведення національного законодавства відповідно до визначених європейських стандартів сприяє його гармонізації з нормами міжнародного права, уніфікації та реалізації на внутрішньодержавному рівні.

Водночас, за оцінками провідних вітчизняних та зарубіжних експертів, навіть за наявності помітних позитивних тенденцій Україна залишається державою з досить високими корупційними ризиками.

Перезавантаження системи запобігання та протидії корупції, що триває в нормотворчій площині, потребує якнайшвидшого впровадження вже законодавчо закріплених положень у сфері правозастосування, зокрема в діяльності правоохоронних та інших державних інституцій з досвідом фінансових розслідувань.

Зазначене потребує також суттєвого вдосконалення системи підготовки та підвищення кваліфікації правоохоронців, які уповноважені виявляти, документувати й розслідувати корупційні правопорушення. До виконання відповідних заходів долучено й безпосередньо Національну академію внутрішніх справ, у структурі якої функціонує спеціально створений єдиний у системі МВС України Інститут післядипломної освіти, надаються освітні послуги з підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, відповідальних за запобігання корупції, проводяться актуальні фундаментальні та прикладні наукові дослідження, за результатами яких здійснюється підготовка цільових методичних рекомендацій, коментарів, посібників, автоматизованих робочих місць, роз'яснень тощо.

Спільно з авторитетними експертами Консультативної місії Європейського Союзу академія здійснює розроблення цільових програм з підготовки фахівців за напрямом антикорупційної діяльності за денною та дистанційною формами. На першому етапі таке навчання доцільно провести для уповноважених фахівців МВС, Національної поліції, інших центральних органів виконавчої влади, що бажано поширити на детективів Національного антикорупційного бюро України, службовців Спеціалізованої антикорупційної прокуратури та Національного агентства з питань запобігання корупції.

Отже, сподіваємося, що спільними зусиллями зарубіжних партнерів, депутатського корпусу, урядовців, керівників зацікавлених відомств ми спроможні забезпечити системну роботу щодо реалізації державної антикорупційної політики в освітянській сфері. Готові до обговорення можливих варіантів коригування і розширення формату такої співпраці.

Бажаємо всім учасникам конференції плідної роботи!

Співаковський О. В. - перший заступник Голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти, народний депутат України

Шановні друзі, колеги, однодумці!

Проведення за ініціативою Національної академії внутрішніх справ Міжнародної науково-практичної конференції «Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі» є знаковою подією в контексті підписання низки двосторонніх документів про співпрацю між Україною та Європейським Союзом.

Протягом багатьох років українській владі не вдавалося впровадити ефективні реформи, спрямовані на зниження рівня корупції в державі. Відсутність суттєвих зрушень у цьому напрямі позначилося на стабільно низьких оцінках України в міжнародних рейтингах.

Беззаперечним є те, що жодна країна не вільна від впливу корупційних чинників, але ми повинні докласти максимум зусиль для подолання системного характеру цього явища. Головним індикатором правильності наших дій слугуватиме рівень добробуту українського народу.

Саме тому об'єднання зусиль громадськості, освітян, науковців, представників органів державної влади та політиків навколо вирішення проблем запобігання корупції в Україні сприятиме формуванню належного правового інструментарію, за допомогою якого можна ефективно протистояти викликам сьогодення.

Перший виклик - це боротьба із зовнішньою агресією, окупацією території нашої держави та незаконною інтервенцією. Другий - це перекриття внутрішніх корупційних схем.

На жаль, це негативне явище стосується освітньої та наукової сфери, виникло внаслідок деградації моральної основи суспільства і ставить під загрозу майбутнє нашої держави. Дедалі актуальнішими стають проблеми викриття академічного плагіату в дисертаційних дослідженнях та подолання зловживань у вишах.

Вищенаведене зумовлює нагальну потребу вжиття рішучих, послідовних і науково обґрунтованих антикорупційних заходів. Боротьба з корупцією - це один з головних викликів для всіх гілок влади та громадянського суспільства, а отже, нам, як ніколи, потрібні єднання та порозуміння.

Національна академія внутрішніх справ була і залишається флагманом відомчої юридичної освіти та локомотивом передових наукових ідей, зокрема в галузі законотворчої діяльності. Комітет Верховної Ради України з питань науки і освіти готовий долучитись до цієї роботи та розглянути на своєму засіданні спільно напрацьовані учасниками конференції пропозиції щодо внесення змін і доповнень до законодавства.

Бажаю учасникам конференції плідної роботи, активного обміну думками та практичним досвідом!

Герашенко А. Ю. - секретар Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності, народний депутат України

Вітаю вас, шановні колеги!

Проведення цієї конференції є надзвичайно своєчасним, адже активізація пошуку шляхів удосконалення взаємодії правоохоронних органів України та органів юстиції, передусім країн Європейського Союзу, набуває дедалі більшої актуальності.

Упродовж 2014-2016 років органи досудового розслідування України відкрили низку кримінальних проваджень, під час розслідування яких встановлено закордонні рахунки, що зберігалися переважно в банківських установах Європейського Союзу, з багатомільйонними валютними накопиченнями, здобутими незаконним шляхом.

Проте практика довела, що, на жаль, органам прокуратури та досудового розслідування не завжди вдавалося ефективно конфіскувати зазначені активи. Так, у вересні 2016 року через відсутність належної міждержавної взаємодії близько 50 млн євро, які за версією слідства отримано внаслідок незаконних дій на території України та заарештовано в Латвійській Республіці, що зберігалися на банківських рахунках колишніх високопосадовців режиму В. Януковича, конфісковано на користь не українського, а латвійського бюджету.

Лише після розголосу в засобах масової інформації керівництво Генеральної прокуратури України та Генеральної прокуратури Латвійської Республіки домовилося про вжиття певних заходів міжнародної співпраці, спрямованих на вирішення питання щодо повернення цих активів на користь України.

З метою вирішення питання конфіскації активів, здобутих незаконним шляхом, Кабінет Міністрів України 20 вересня 2016 року подав до Верховної Ради України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення стягнення в дохід держави необґрунтованих активів (№ 5142), яким було передбачено застосування процедури так званої цивільної конфіскації, коли за правилами цивільного судочинства в разі, якщо прокурором до суду надано обґрунтовані докази, здобуті під час проведення досудового розслідування в кримінальному провадженні щодо незаконного походження тих чи інших активів, такі активи може бути конфісковано в дохід держави до судового вироку в кримінальному процесі.

Відповідно до ст. 347 Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, вони обмінюються досвідом, найкращою практикою та удосконалюють методи, спрямовані на припинення шахрайства й корупції. Саме тому обговорення шляхів удосконалення національного законодавства та відповідних актів (наказів) Генеральної прокуратури, правоохоронних органів у сфері боротьби з корупцією

вітчизняними та міжнародними фахівцями під час роботи учасників цього наукового заходу конференції має надати ще один імпульс до практичної імплементації Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Бажаю учасникам конференції успіхів і творчої наснаги!

Купранець І. М. - заступник Голови Національної поліції України, начальник Департаменту захисту економіки

Високоповажні гості! Шановні учасники конференції!

Проведення подібних заходів вже стало традиційним для Національної академії внутрішніх справ і підрозділів захисту економіки Національної поліції України.

Аналіз міжнародного досвіду боротьби з корупцією засвідчує, що за сучасних умов прояви корупції стали тими чинниками, які створюють реальну загрозу національній безпеці та демократичному розвитку більшості країн світу, негативно впливають на всі аспекти суспільного життя.

На сьогодні кримінальні елементи певною мірою змінили форми і методи протиправної діяльності, дедалі частіше спрямовують свої зусилля на встановлення контролю над найбільш прибутковими сферами економічних відносин, залучають до реалізації корисливих задумів корумпованих представників органів влади, намагаються проникнути до управлінських структур різних рівнів для лобювання власних інтересів. Значна частина кримінальних формувань має тісні міжрегіональні та міжнародні зв'язки.

З початку року підрозділи захисту економіки Національної поліції задокументували 598 фактів отримання неправомірної вигоди, кожен третій з яких (близько 200) зі значними сумами, у тому числі 34 - понад 100 тис. грн. Повідомлено про підозру в отриманні неправомірної вигоди 618 особам, з яких 332 службовця органів влади і управління та 190 - контролюючих органів, у тому числі 15 службовців Державної фіскальної служби, 31 працівник Державної служби України з надзвичайних ситуацій та Державної виконавчої служби України, а також п'ять суддів.

Задокументовано отримання посадовцями неправомірної вигоди на загальну суму 37,3 млн грн.

Департамент захисту економіки Національної поліції України склав 1112 або 96,9 % від загальної кількості (і 147) складених органами Національної поліції України адміністративних протоколів про порушення Закону України «Про запобігання корупції».

За звітний період суди розглянули та прийняли рішення щодо 683 адміністративних протоколів про корупцію. До адміністративної відповідальності у вигляді штрафу притягнуто 530 службовців. На правопорушників накладено штрафів на суму 1,1 млн грн.

Незважаючи на багатоаспектність природи виникнення та поширення корупційних проявів у кожній окремій державі, основними факторами, що зумовлюють їх активізацію, можна вважати, з одного боку, зростаюче зuboжіння широких верств населення, погіршення криміногенної ситуації, високі показники нерівності розподілу прибутків, відсутність системи соціального захисту в одних країнах, а з іншого - нарощування економічного потенціалу та щорічне збільшення фінансових надходжень у вигляді іноземних інвестицій - в інших країнах. Корупція у більшості держав Центральної та Східної Європи, а також у країнах, які виникли на пострадянському просторі, тісно пов'язана з тим, що вони перебувають у стані економічної та суспільної трансформації.

Зазначені проблеми і є предметом обговорення сьогоднішньої конференції, у якій беруть участь і науковці, і практики.

Сподіваємося, що комплексний підхід до розгляду актуальних питань запобігання корупції в Україні, якісно нові погляди на синтез науки і практики дадуть позитивні результати щодо оптимізації роботи правоохоронних органів, зокрема оперативних підрозділів у запобіганні корупційним та пов'язаним із корупцією правопорушенням, упровадженні наукових досягнень в їх діяльність.

Бажаємо учасникам конференції плідної роботи, постановки та вирішення цікавих й актуальних науково-практичних питань відповідно до її тематики та спрямованості. Переконані, що наукова дискусія буде продуктивною. Щиро бажаємо вам творчого натхнення та успіхів!

Греба Р. В. - заступник Міністра освіти і науки України - керівник апарату

Шановні колеги!

Вітаємо вас, науковці та представники державних органів і громадських організацій, які не байдуже ставляться до системних, демократичних перетворень, досліджуючи та висвітлюючи актуальні реалії сьогодення.

Нині корупція досягла рівня, що підриває довіру населення до влади, перешкоджає налагодженню конструктивного діалогу між владою та громадськістю, руйнує засади розбудови правової держави та громадянського суспільства, шкодить міжнародному іміджу нашої держави.

На шляху до створення ефективної загальнодержавної системи запобігання та протидії корупції вже зроблено чимало кроків як з боку держави, так і з боку громадськості: прийнято та діє нове антикорупційне законодавство, створено низку спеціально уповноважених органів у сфері протидії корупції, з метою вироблення ефективних механізмів протидії та подолання корупції відбувається

постійна взаємодія зі світовою спільнотою, проводяться численні наукові дослідження антикорупційного характеру.

Однак, незважаючи на це, корупція продовжує залишатися однією з нагальних для розв'язання проблем, що свідчить про потребу в активізації зусиль представників державних органів, громадських організацій, науковців та експертів.

Сьогодні ми з вами є свідками опублікування численних наукових робіт та досліджень, присвячених темі державної антикорупційної політики, реалізації антикорупційних заходів, шляхів активізації протидії корупційній злочинності. Проведення міжнародної науково-практичної конференції «Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі», що приурочена Міжнародному дню боротьби з корупцією, є особливо значущою та актуальною подією в науковому просторі.

Отож, вітаючи організаторів та учасників конференції, бажаємо всім плідних наукових звершень!

Мартиненко В. О. - голова Громадської спілки
«Центр запобігання та протидії корупції», голова
Громадської ради при МВС України

Шановні колеги, учасники та гості!

Щиро вітаємо всіх присутніх із початком роботи міжнародної науково-практичної конференції «Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі». Український народ довів та продовжує доводити своє право на гідне життя у правовій, демократичній державі з християнськими та європейськими цінностями.

Сьогодні ставить перед державою низку викликів на шляху її розвитку. Однією з найбільших проблем, що гальмує розвиток економіки, є корупція. Зважаючи на руйнівні наслідки цього явища, йдеться про пряму загрозу національній безпеці та суспільному ладу України.

9 грудня 2003 року Генеральна Асамблея ООН підписала Конвенцію проти корупції. Ураховуючи важливість і значимість цієї події, дату визнано Міжнародним днем боротьби з корупцією.

Символічною є можливість для посадовців, експертів, фахівців і науковців, лідерів громадського руху зібратися саме в цей день для обміну думками, досвідом та напрацюваннями з питань запобігання корупції.

Метою діяльності всіх органів правопорядку є створення загальнодержавної ефективно діючої системи запобігання та протидії корупції на основі нових засад формування й реалізації антикорупційної політики.

Безперечно, вітчизняна антикорупційна система потребує модернізації. Прийнято та діє нове антикорупційне законодавство, створено спеціально уповноважені інституції у сфері запобігання та протидії корупції. Водночас корупція в Україні нині набула значних масштабів. Чинovníки збагачуються, а рівень життя населення знижується. Спільними зусиллями нам вдасться закласти міцний фундамент викорінення цього явища.

Професіоналізм, патріотизм, знання, вітчизняний і зарубіжний досвід, високі людські якості, потужний науковий та освітній потенціал - усе це є запорукою ефективної модернізації вітчизняної антикорупційної системи, формування в суспільстві нетерпимості до корупції, підвищення рівня довіри населення до влади.

Бажаємо всім учасникам Міжнародної науково-практичної конференції плідної роботи, наукових звершень, фахових дискусій та практичних результатів напрацювань.

Переконані, що корупцію в Україні буде викорінено!